శ్రీమతే రామానుజాయ నమః॥ తాళ్లపాక అన్నమాచార్యుల కొమారుండు తిరుమలయ్యంగారు చెప్పిన శృంగార దండకము॥ శ్రీ॥
శ్రీ వేంకటధరాధరోత్తుంగశృంగాగ్రనిత్యస్థిరాగార। గారుత్మతాదిస్వర్ణసావర్ణభూషావిశేషాజ్వలాకార। కారుణ్యతారుణ్య
లావణ్యసారప్రభాసద్మపద్మాధరాధీరలీలాకరోదారసంసార। సారూప్యసామీప్యసాలోక్యసంలోక్యసద్భక్తముక్తప్రజస్తోత్రపాత్ర
దండకము ప్రతాచార। చారద్రీయాయోగియోగీశ్వరస్వాంతకంజాతసంజాతసంవాససంబంధ। బంధూకబంధూభవద్భవ్యనవ్యా
ధరానేకసల్లాపగోపాంగనాలింగనానూనసన్మాన। మానవ్యలీలాకృతామర్త్యసంతోషసంధాన। ధానుష్కముఖ్యాభిమానప్రసూ
నాస్త్రసంధానసౌందర్యసాఫల్యరూపాభిరాజద్విశాలాదృశ। నదృశ్యల్లకగ్రీవదుర్గ్రాహనిగ్రాహకోదగ్రచక్రాబ్జబాహాళిసంశోభి
హస్తారవిందద్వ సదానందద్వగోవిందనంకించి యంకించి। యయ్యింద్దిరానాథుగాంభీర్యచాతుర్యశౌర్యాదిచంచద్గుణో
స్తోమముఁ సంభ్రమముఁ। సర్వవిద్యాధురీణత్వముఁ సుప్రవీణత్వముఁ। రూపరేఖావిలాసంబులున్నమ్మహాసంబు
లుఁ దిక్కులం బెక్కువై బిక్కదిల్లంగను బ్బాంగి। నానాంగనాశ్రేణిగిత్తిం చప్పంగా నుక్కఁబం బౌష్టియాలించి మోహంబుగ్రా
లించి ధైర్యంబు దూలించి। యద్దేవతాంభోజి నిచ్చోదికిసిమచ్చికం దెచ్చువారెవ్వరిమూండయి భాంచితానాడుదుఁ। జాడుగానిద్దు
నిశిపక్షిశిఖతాంగూడుదుఁ। ప్రోక్షియెవేలుపుప్పెండుదుఁ। నిండుచూడంగనాకొక్కయిండయ్యెడుఁ। వాండిపూజాంపము
ల్। వెండిక్రొవ్వెన్నెలల్। పూరముల్ కీరముల్। ఘోరముల్ భృంగరుంకారముల్। దివితాడాపముల్ కోకిలాలాపముల్। విష్ఫు
రత్తాపముల్ చిత్రవాంఛావికారూపముల్। జాలముల్ మందవాతూలముల్। సంతతాభిలముల్ శారికాజాలముల్। వినవేనె
ద్దుస్సైరింపత్తంజేతాభవాస్త్రంబులెరితివారింత్తనోయంచుం జింత్తంగబాలాపరిన్యస్తహస్తాబ్జయై। దుస్తరస్విదయై। యానవ
న్యస్తయై। మోముపాడంగ పెంనగొప్పు విడంగచనగప్పు జాఱంగనిద్దాపుఁ మీఱంగ। బెద్దనలూరంగ। మెంబారవర్ణ్యంబు
డిరంగ। లక్ష్మీధవప్రార్థనాధీనయై దీనయై యున్నకన్యన్ సఖుల్ చూచి। వృద్ధ్యుక్తలై యిచి। వారియమ్మ యీకొమ్మగై కొన్నయ
ఒడ్డంబువేకొక్కచందంబు। మున్నెన్నండునదిన్నడింగన్నడింగాదు మారుత్తరంబిచ్చిదు। విత్తింపునిక్రొత్తవెల్లనవెసంజిత్తజావేశమె

యంచ్చు నాన్నెవ్వరింజూచి। వ్యాళిమ నివాసనం బ్బ్ఫిగా మించ్చె నిడిమ సంబింత్తయు న్లేదు। సంత్తాపమింత్తిం దిరిక్కాంతలం జూడ
చి ఆడవి మాంద నిజాడ నెండెందిడి బొండ్డు। నితాడి బాల ల్కడుం జూడ గాలవ్। నినుం బాల రితాళరికాంకలనం జాలు నికిల యూ
జా ఖిమాతానతిం గింప్పు నియుంప్పు నాంబ్బాండ్డంగా నంచ్చు నత్త్రాయ జాళ్లిన జలక్రీడచేం గొంత్తవంబ్బింప్పు నూబాంచ్చెనేపు
ల్వచారించ్చిచె తావికాసంబ్బుగా వించ్చి। యాచక్రవాకస్తనిం దాడికొంచ్చు న్మహోద్యానవిధిల సత్త్రిళి కానారకానారముం జ్జెరి।
యాలానిమానంబులన్ మాందిఫినంబులన్ హంసయానంబులన్ సన్నిధానంబునం జూచి। బృంగ్గంబ్బులన్ భాస సంగ్గంబ్బు
లన్ సంభంగ్గంబ్బులన్ సు ప్రసంగ్గంబ్బుగాం జెప్పి। కొకంబులం గ్రాంచ్చు లాకంబులంబుండ్డరికంబులన్ సాంకనెరంబ్బుగాం
జాంచి। కూలంబులం గంజనాళంబులన్ సుప్రవాళంబ్బులం జాల మెలంబ్బుగా వైచి। యాశిమ కపండాయ కెలిసమాస
త్తి వృద్ధించ్చి స్నానపానమార్గ్గంబు మెద్దించ్చి। యండ్డాలలాడించ్చి యొండ్డొండ్డ జాడించ్చి కిడించ్చి యాదండ్డవిదండ్డయా
నల్వడి న్మండ్డలాకారమ్మైయుండ్డి ● క్రీడింప్పంగాంగాంచ్చి। యప్పుంక్క జావాస ● ముంగాచి యున్నద్రికాంతల్ హ
రించెరి। దివాభవద్దివ్యపద్మాకరాంభావగాహ క్రియాసక్తిమ్మైసెక్క పద్మాక్షి యయెతించ్చి। కాంతాసహస్రంబు తొడన్నవిజృ
ంభించ్చి వర్త్తించ్చుచుంగాంత్తిమ్మై నన్నయ క్కంత్తు బాణాంబ్బు చంద్దంబునం గద్దనంబాయు నయ్యుద్దరి శ్రీప్రకాం
డ్డంబ్బు బాల్లిన్మ బాశిమం బెంప్పారు సారమ్మి నివల్లిభావంబ్బునం బాంచ్చి మాందడురా యంచ్చు రిత్తిన్। జగన్మోహనాకార
య్మైమించ్చు నమ్మచ్చు కంద్దిన్ విలోకించ్చి నిమన్ వధూరత్నముం గ్గామదింగ్గారి యున్నారమంచ్చుం డగన్ విన్నవింప్ప నేరమావ
ల్లభుండు ల్లమ ఝల్లమ్మై పల్లవింప్పంగ్గం దద్దశి న్మోత్సాహసంసత్తండ్డై ప్రమసంయుత్తుండ్డై। తత్పుమావప్ష రద్దు ద్రవైడూర్య
గారుత్మతాంభోజరాగేంద్ర నీలాదిరత్న ప్రభాజాత్త మచామీకరోద్దామ దామాంచ్చి తోత్తుంగ్గరంగ్గ త్పుతాకావళీ భవ్య సౌధ
ంబ్బు పైనెక్కి। లోకత్రయీజిత్పురానంగ్గ భల్లి। లసద్భృష్టి వల్లి। సమాంగ్గొన్నమల్లి లనొలాడంగా। ంగాము నింనైమరుంజూచి కా
ఱంచ్చి పంచ్చాయుధా ద్రీకముంబెంచ్చి। యాసా సలెక్కించ్చి యాకాకసామగ్రి లెక్కించ్చి। కామాంచ్చి తాంగ్గంబ్బు నన్నించ్చి।

దండకము

తద్దృష్టిపాతంబు పవిత్రీకరించ్చి హర్షించ్చి యున్నంత్తంగాంత్తల జలక్రీడ బాలించ్చి। తత్ప్రాంత్త శిమన్ సమీపంబున నబి సంలంబ్బించి
లి పనాలం క్రియావాంఛ చేతం బరాక్తై ప్రవర్తింప్ప। నద్దివది వుండ్డు చేతంన్న హా హిమ నాళంబ్బు సంధించ్చి। యచ్చె
మ్మంగ స్తూరియుండ్డంగు చంబంద్ద భూతాత్ర మూహాధంగా వింప్ప। నయ్యింత్తి బిద్దుల్లి నల్లిస్తలుం జూంబి యరక్కం త్తునిత్రి
ంచ్చె నచూబి పులబ్బాత్తి నల్లిచ్చుల నమచ్చి కవరించి యన్యాన్యరూపంబ్బులం గ్రుచ్చి నల్లుండ్డి కండ్ల ప్పుర్కాదండ్డము త్రారవి
ండ్డాప్పులా స్త్రాక్ర తింజంద్ద శాభిల్లె। నయ్యుద్దరుండన్న యావస్థ చెం బాండ్డిరంత్తన్। సరాజాతిహాము న్నవిన్నద్ది ౩ వెంకదిలుం
డిత ండంచ్చు భావించ్చి శివించ్చి। వివిగళి లాగశ్రీన గాళినా డించ్చు కిలిప ధంబంద్దు నంద్దంబుగా విన్నపంబ్బు వదగంన్ గస్తురిన్
ద్రాశి సూత్రంబు వంగ జ్జియా చక్రసాధంబు చా యనము దంబ్బారనాడింప్పుంగాం గాంచ్చి యక్కిశివుండెబి బంగ్గా
రపుంజిల్లునంబుల్లంగానిప్పు ననంజెర్పుగాంజెరి। విస్తారహాస్తారవింద్దంబ్బునం బద్దితన్మత్తుకాశిన్న రువ్వుస్త విన్యస్త
సద్విమవాక్యాతిరస్పష్ట షంజ్జెం డదాసక్తింబా తంబ్బుగా వించ్చి। యబ్బి నిజప్రేమ ● మున్ర్వాశి పుత్రింనాళ శారికాలా
పచెరంగ్గం దత్పూత్రముం జుల్లికె లిపదంబర్ధిరాంబద్ది యుం ద్దివర్శ్యాము సంద్దిశముం గాంచ్చి హర్షించ్చి ధాత్రిసమా
రికరపద్దంబ్బుగా వించ్చి యున్నంత్తలాందళ్ళు ఖువ్చెరని తెంచ్చి। యయ్యుండ్డు బింబ్బాస్స నుద్యానకె లినదిసోదింప్పు బాధించ్చి।
నానా ద్రుమస్తోమ విశ్రామ రామ ప్రియారామశిమం బ్రవేశించ్చి। మండ్దారము ల్దూరి సుంద్దంబ్బులంజెరి। యండ్డండ్డ
ంబైలాబి। సంద్దిరచప్పై బినిపంబ్బులం బద్ది। ధూపంబ్బులనము ద్ది। పంత్తంబ్బులనరంత్తులనవింత్త గా। యాలలండూ
ంగుడుయ్యాలలుంబాడుచున్। బాలలం బాంకపూంబాలలన్ ద్రెయుచున్। బంత్తులనమ్మత్తె పూబంతులనరువ్వుచున్। వం
త్తులనమోరిశివంత్తులనమోందుచున్। పిరులంబిళ్ళి పూంబెపలం గ్రుచ్చుచున్। బిరముల్ మించ్చి జంబ్బిరముల్
బిమ్ముచుం గందావులంబాన్న పూంగావులం గ్రోలుచున్। చల్లంగాండె మ్మెరల్లవులంగా మెచ్చుచున్। గెలిసుండొల్లాండ్డక్కెంగ్గె

శింగిశించ్చుచున్నచ్చశింజూచినిండిచ్చుదంగండ్లుక్రీడగావింత్తమా। వింత్త మార్గంబ్బుగానిండ్లురా। యిండ్లు రా జన్మ
ఖిచూతమా। చూతమాలూరపుంజ్జంబ్బుమోమెత్తిమూం దడవి। ఆడవినాలంబా నిల। ఖానెల తా తన్వినాయు న్నయె
మక్కడా। అక్కడాయంగ్గరమ్మానినుంగాననా। కాననాంత్తస్థలంబెమినికంద్దు వా। కంద్దువారెన్మెఋుంగ్గారునిమోమిడిచంద్దమా।
చంద్దమామనవిడంబించ్చుంగ్రిడాలతాగారమిబ్బుదికినదూరమా। దూరమాకిలరమ్మంచ్చునా రాము నా రామకేళింజెలంన్ని
ంపునయ్యుంత్తిపూవిల్తుపూండూపులన్। చిల్కమొత్తంబ్బురారాంపులం। గామినివిప్రలాపంబ్బునమోహ తాపంబ్బునంగ్రా
ంగ। జాలింగడున్ప్రింగి। రాగంబునన్మూంగి। బాష్పంబులానాంగి। యింద్దింద్దిరశ్రీనిదూషించ్చి। మందానిలున్మాఋతిభాషిం
చ్చి। ఢాషాకరున్దూరీకరించ్చి। ఘోషించ్చుకేకిం బ్రమోషించ్చి। కూజత్పికాళిన్విసర్జించ్చి। రాజత్తపాతంబ్బుందర్జించ్చి। య
న్యప్రసంగ్గంబ్బువర్జించ్చి। నారా యనాస్మిష్పాముఱ్రించ్చి। డిపింప్పుంగాండద్దుయస్థ నిరూపించ్చి। శైత్యోపచారంబ్బుశీ
యనదివాశించ్చియకోమ్మిమలిందమ్మిపూసెజ్జపైనుంచ్చి ప్రాశీయనీరంబ్బుంగపూరపూరంబ్బుసద్గంధసారంబ్బునెుడించ్చి।
తారంబుగాంబూశి। యంత్తంత్తంబైందాలవృంత్తంబ్బులాడించ్చి। రాగంబ్బుతాడంబరాగంబ్బులన్గుప్పి। నానాలతాప్రసూ
నంబ్బులంగప్పినన్వేండి యెత్తాంచపూంబాండికప్పిశంగిపడిధారిచంద్రాస్యవాక్రోధిమనమించ్చిపల్కెన్। మహాఘుమ్మఘు
మ్మారంశుడిప్పిష్టుదచ్చున్నపాంథున్విలోకించ్చియత్రాంత్తుంగాంజేయుచా। దప్పికింగపూరంబాప్పు గానినగుంగ్గాకహయ్యం
గవినాతిపానంబ్బుశీయుంప్పునేలా। సరామండ్దవిసారుబాద్దండ్దసత్పుండ్దరీకంబ్బుసాంప్పారంగాంజేయనాశారదాదార
కాలంబ్బుగారంద్దగుంగ్గాక। ప్రావియజాలాఖిలాభిలకీలాలకీలాభిహాసంబ్బువేలా। లసల్లిలమల్లిమతల్లిసువల్లిమిత్ర
తార్కరకంబునైకాసంబ్బునండ్దింప్పుచా। శీతవాతూలనితాంబుశీకరంబ్బుశీయంద్దగుంగ్గాక। ధారాధరారాసారఘోరాత్తరం
బైనదాత్రంబ్బునిలాప్రయోగింప్పు। నంగ్గికృతాత్తుంగ్గసంగ్గితభంగ్గిపాతానంగ్గబృంగ్గింజెలంగ్గింప్పుచాం బంద్దనస్పంద్దనాం

కాలకాలాతశౌ(శ్రీ)యశోమండ్వమాకండ్ల బృందార్చ్యగుచ్ఛాళిచేంగాక। సంప్రుంగ్లిజాంప్రుంబ్బుబేమీసుగంబ్రుంప్రుంగా
సుంపునేలాసఖిప్రాణబంధుంగ్రహాబంధుం ౩ వింకదధీశ వివిగంగాప్పుంగండగుంగ్లాక। యూళోంతవిలంచ్బునా
త్రియ్యహస్తాబ్జ వాతూలలీలాపదంబబ్బుదంజూచి నననెచ్చులుఁ జూచి సంపూర్ణసంతోషపల్లై। యాతండసొత్తకలాకప్ర
కాశాకరా కారుం। డాక్రాంతశక్రాతులా క్రీడమండ్వారవిక్రాంతిసంపన్ను। డంభోజసంభూతకుంభారి జంభారిసం
దండకము భావ్యగంభీరభవ్యప్రభావుండ్లు। దేవాదిదేవుండ్లు లోకైకపండారమానాథుశృంగారసర్వనిధిదేవ। నీవయోరూపలీలల్ ఫలిం
చుంగ్లడి। వన్నె బంగారుపైవాసనల్ వృద్ధినే। యన్ని పుణ్యంబ్బుల నెమున్నదానోంచితే। యంచ్బుబాలంబ్రుశంశింప్రుచుర్నం।
గాండ్రవింద్రివరాక్షుల్ ముకుందుణ్ణ వడిందాడితింగారి। మౌనీంద్రసంఘాతనానామరవ్రాతదివ్యాప్సరాజాతనిరంధ్రసం
బ్బారముల్। భవ్యదివ్యాంబరాలంకృతిసంశోభితాకారముల్। హేమకుంభస్ఫురద్గోపురాదారముల్ందారగాభూతమం
౩ ద్వారముం జూరుత స్మంద్దిరద్వా ● రమ్ముం జేరి। హావారికాక్రీణిచే। ౩ మనోహారి ● కిన్నెశారికిన్ విన్నదింబ్బుంచ్బి। యం
తండదాహూతలై। చిత్తసంప్రీతులై। నవ్యకక్ష్యాంతరంబుల్ మోగిన్దాండు। సింహాసనాశీను। శేషాపరాధీను। మూర్తీభవద్భా
నుకోటిప్రభాప్రాదురాశిను। నాదేవకీసూను నీక్షించ్బి। దండ్డప్రణామంబ్బులాండ్డుండ్లకావించ్బి। సాగంధికాపాయనంబుల్
సమర్పించ్బి। వాడేవమాకన్నెనివన్నియల్ పారకాంతల్ ప్రశంసింప్రుంగా। విన్నవింజిక్కి సౌధంబ్బుపైనిన్నవిత్రించ్బి తాంగన్నవిం
జూక్కిమోహించ్బెనో మోహనాకార। వానిజకరాధారవాభర్తమంద్వార వాదివ్యశృంగార। యిప్పెన్విచ్చేశి యువ్వాలుం
గండ్లిం ప్రపంజూచి నిర్వాణివాసంబుగానేలి మన్నించ్బిరక్షింప్రుమంచ్బుంజెలుల్ వల్కంజెతావికాసంబ్బుతామందహాసంబ్బుతా।
నవ్విభుండిచ్చలంచ్బెచ్బి యిష్టార్థముల్ వారికిప్పించ్బి। మోదంబ్బుతా హారకేయూరరాజత్కిరీటప్రభాలకుండలభ్రాల్లసత్కౌస్తుభస్ప
చ్చకాంచ్బిముఖానేకభూషావళుల్ దాల్చి। పీతాంబరద్యోతమానాంగ్గుండ్డె సాంకవస్రగ్ధ్గుండ్డె। వైజయంతికనర్పుత్తుండ్డై।
వక్త్రాబ్జనాజాల్లసద్రూపుండ్డై। తప్పుఖున్ గాల్పుశృంగారపుండోందకున్చబ్చి। నానామకాషుంబ్బుందద్బారశిమంబునన్

నిల్పితాఢ్యూర్వరాహంబ్బుగావించ్చి। తానావధూటిలతాగారముం జేరవేంచ్చేశి। రామనమనోజాభిరామనగునాస్త్రామశిషున్
ంద్రియాసక్తికామన్। సమూహాఢబంద్రావలాడగ్రశయ్యాంతరాళన్। సరోమాంచజాలన్। కుచాకిన్నార్షుమర్శ్రంబ్బువావారిపెలన్।
నిజధ్యానసన్ప్రాణాళిలన్। అంబరిభ్రాంతదేహాన్। మనఃకల్పితాత్మావగూహాన్। దిద్రుత్రాసముద్యత్కదత్ప్రవాహాన్। మహోత్సాహాసంపూ
రితేహాసమూహాన్। మదినవేడ్కలుబ్బాంగ్గ నిత్తించ్చి। పూంబాన్పుపైంజేరికూచుండ్డి। కాపుణ్యపూఠంబ్బుపైవంచ్చి। తాపంబ్బువా
రించ్చి। యాకాంత్త నికాంత్తసంభాషణానూనలీలంబ్రసంగ్గించ్చి। కేళింగురుల్డువ్వి। మొలంబ్బుతానవ్వి। జవ్వాదిత్రావర్చుంద్డి
గొరంతగసబిమ్ముచున్మహ్పవంజేర్కలూర్కింత్త చేసుక్కి। కస్తూరికాగంధసారంబ్బుపాళిండ్లపైమెత్తి। భింబాధరాస్వాదగాఢొవ్యగూహ
ంబులన్మర్మకర్మల్మ ద్దీకంద్దర్పకేళింజేలంగ్గించ్చి। యానీరజాతాత్తివిజ్ఞాపనంబెల్లనాలించ్చి లాలించ్చి। సౌభాగ్యసామ్రా
జ్యమేలించ్చి। తద్భామినీరత్నముం ద్దానుపత్నిండ్రుపైనెక్కి। శ్రీవేంక్కటేశుండ్డు సంప్రా ప్తసంతోషుండ్డై। కామకాదిద్ధ్య
తిస్థాపితాశేషుండ్డై। సారతానే కచేష్టాలసద్భూషుండ్డై। సారనర్మక్రియాచా రుసంభాషుండ్డై। సమ్మతింగ్రం
ష్మరంగాన్మతాంగూడితాముండ్డుభంబాండ్డునయ్యుండ్డి రామండ్డిరంబైనయార్తియ్యగేహంబ్బునండ్డుంబ్ర
వేశించ్చియుండ్డెం దగన్॥ ॥ ॥ ॥ వ॥ సన్నుతిండాళ్లిపాకపురశాసనుండన్నయతిమ్మనాయ్యుండు। తప్ప
న్నతింజెప్పెదండ్డకము దుర్గపయోనిధికన్యకారతి। ప్రసన్నప్పుగిమద్దాంక్కనకు వేంక్కటభర్తకు నిత్యభోగసంపన్న
నరారవింద్దకులపర్వతతారకమ్మైచెలంగ్గంగాంక॥ ॥ ॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు॥ శ్రీవేంకటేశాయనమః॥
మంగ్గళమహాశ్రీశ్రీశ్రీంజెయున్॥ ॥ ॥